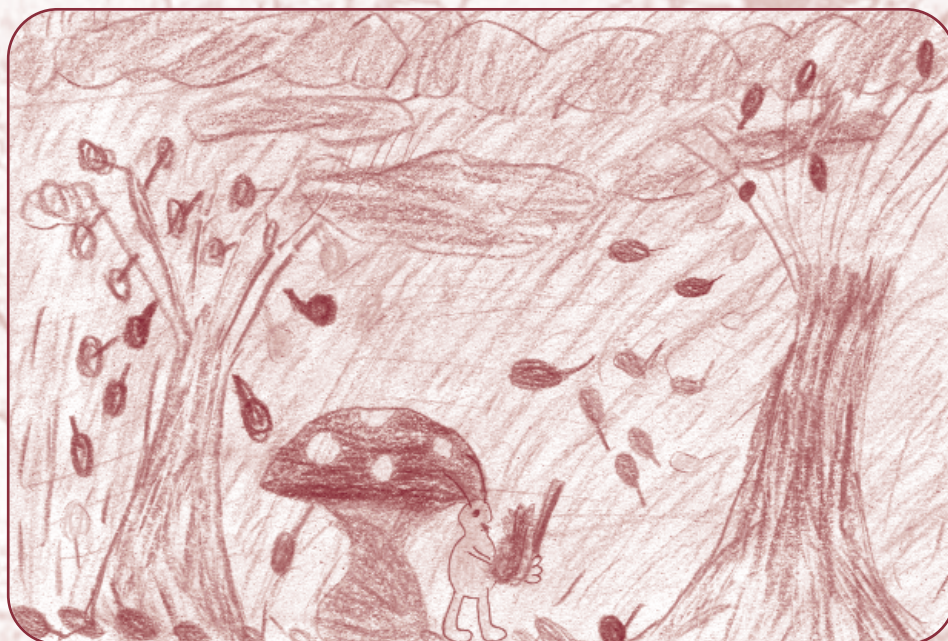

T Ö R D É R K E R T

Kalendárium

- A madáretetés

Zöld mozaik

- A kihalt állatokról

Mese

- Őszi tücsök hegedül

Ügyeskedj!

- Gondolkozz! Oldd meg!

Barangolás

- Magyarországról

Egészség-ábécé

- Elsősegélynyújtás II.

Kedves Olvasó!

Mindannyian láttunk már téli hidegben elesés után kutató cinkét, rigót. Ne hagyjuk éhezni őket! A fagyok beálltával érkezett a madáretetés ideje. Íme **néhány fontos szempont**, hogyan gondoskodjunk a kis tollasokról:

– az etetést a fagyok beállta után közvetlen kezdjük el, és a hideg idő végéig folyamatosan (!) tegyünk eleséget az etetőbe;

– olyan helyet válasszunk, ahol rendszeresen megfordulnak a madarak;

– a helyszínt időközben ne változtassuk, mert a madarak a régi helyen fogják keresni az eleséget;

– a madáretető (vagy eleség) mindig olyan helyre kerüljön, ahol nem érheti el a macska;

– etetésre a legjobb a napraforgómag, ezt a legtöbb madár szereti (vagy kitéhetünk félbetört diót, almát, mogyorót, de az üzletekben kaphatunk ma már madárkalácsot és egyéb vegyes téli madáreléséget is);

– soha ne etessük kedvenceinket sózott, fűszerezett szalonnával vagy kenyérrrel!

Aki szeretne tenni valamit a madarak védelmében, az a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület e-mail címén (kert@mme.hu) vagy a www.mme.hu weblapon bővebb információhoz juthat.

Kezdjük el a madáretetést.

Ne hagyjuk éhezni őket!

Vallási ünnepek:

november 1.: Mindenszentek ünnepe

november 2.: Halottak napja

november 5.: Szent Imre herceg emlékezete

november 19.: Árpádházi Szent Erzsébet emléknapja

november 20.: Krisztus király ünnepe

november 27.: Advent 1. vasárnapja

november 30.: András apostol emlékezete

Jeles napok:

november 7.: Rákellenes Világnap

november 16.: A Tolerancia Világnapja

november 18.: A Cukorbetegség Világnapja

november 20.: Ne Gyújts Rá! – Világnap

november 21.: A Nők Elleni Erőszak Megszüntetésének Világnapja

november 27.: Véradók Napja

Márti

Egészség-ábécé

– elsősegélynyújtás 11. –

Véleményed szerint miért következhet be baleset?
Karikázd be a helyes válaszok betűjelét.

- a) figyelmetlenség miatt b) óvatosságból c) sietség miatt
d) gondatlanságból e) a szerszámok megfelelő használata miatt

Gondold végig, hogyan nyújtanál segítséget, ha egyik osztálytársad elvágja az ujját.
A számok segítségével próbáld időrendi sorrendbe állítani a sebellátás helyes teendőit.

1

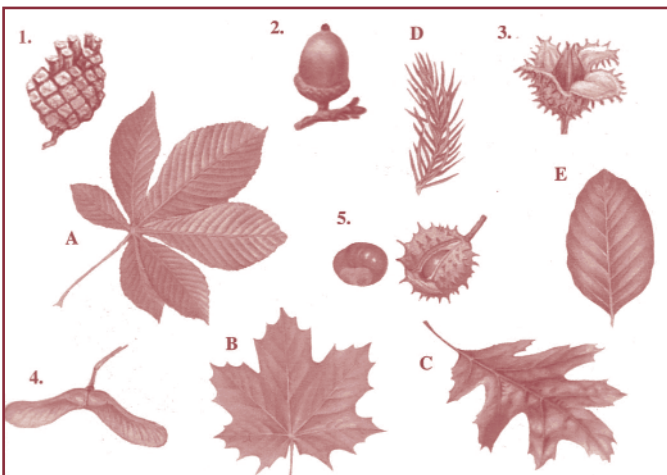
1. Kezet mosok. A felnőttek segítségét kérem.
2. A sérült testrészt megtisztítom, bő vízzel lemosom.
3. A seb környékét fertőtlenítőszerrel beecsetelem. Ezzel becsukom a kaput a kórokozók előtt.
4. A sebet megfelelő méretű steril gézlappal (mull-lap) befedem.
5. Kisebb sérülés esetén a gézlapot ragtapasszal, nagyobb esetén pólyázással rögzítem.

Ági

Ügyeskedj!

1. Milyen közmondásokra ismersz rá a képek alapján?

2. Párosítsd össze a leveleket a termésükkel!

Csukás István: Őszi tücsök hegedül

Őszi tücsök hegedül,
cirr, cirr,
száll a réten át.
Őszi tücsök egyedül
hegedül,
keresne meleg szobát.

Hűvösek a reggelek,
cirr, cirr. . .
deret szór az ég.
Vadlúd, gólya elmentek,
nem szól a kelep
rég.

Viráglakó tündérek,
cirr, cirr. . .
nem táncolnak már.
Patakra se hajolnak,
holdfényben sem dalolnak,
elröpült a nyár!

Gombához dönti hátát,
cirr, cirr,
hegedülget a tücsök,
felszedték a szamócát,
csak hallgatja e nótát
a tórs, az ág, a nád, a
bürok.

Jó volt, míg a búza közt,
cirr, cirr,
ugrándozott a tücsök,
csúfolta az egeret
meg a sánta verebet,
varjút, mókust, gyereket...
Jó volt, míg a búza közt
ugrándozott a tücsök!

Szól a tücsök-hegedű:
cirr, cirr,
száll a réten át.
Őszi tücsök egyedül
hegedül,
keresne meleg szobát.

Szucsics Tímea, 8 éves

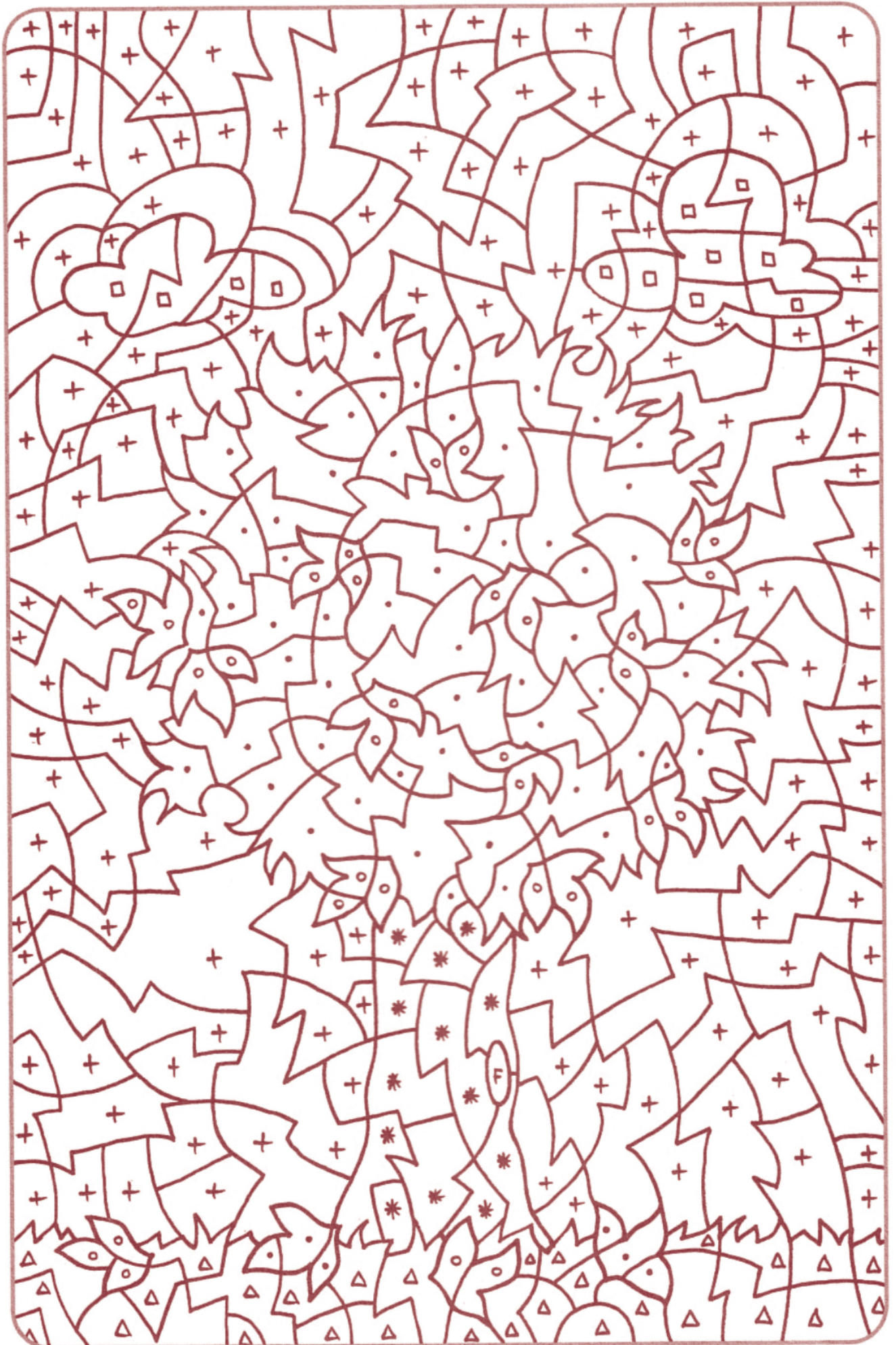
Szöllös Levente, 8 éves

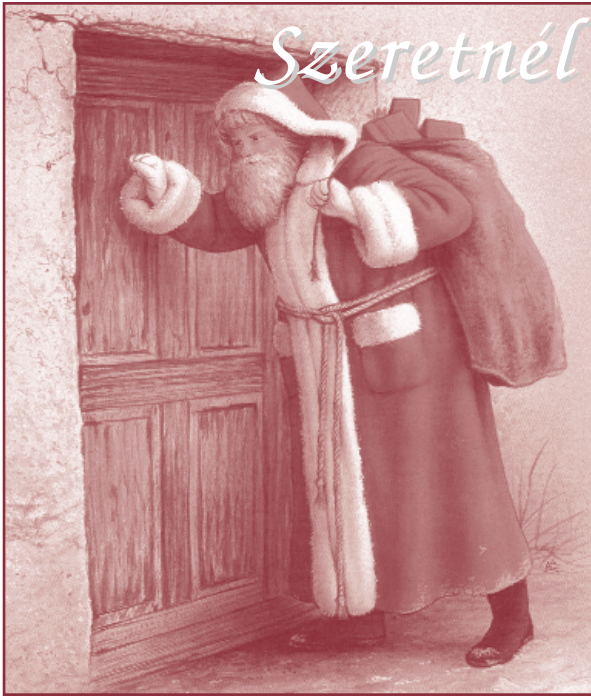
Bánki Bianka, 8 éves

3. Színezd ki a képet!

Ügyeskedj!

* barna • bordó □ fehér F fekete • sárga + világoskék Δ zöld 5.

Szeretnél találkozni a Mikulással?

Akkor rajzolj Te is neki, és a művedet (neveddel ellátva) december 4-ig (hétfő) add le a játszótéren!

Zöld mozaik

Dodó és társai

– Azaz a kihalt állatok –

A **dodó** egy valaha az Indiai-óceán egyes szigetein élt madárfaj. 1801-ben halt ki, akkor látták utoljára az állatot. Mivel a dodók röpképtelen madarak voltak, szegényeket könnyű volt megfogni, a szigetre érkező hajósok levadászták, megették őket, vagy hazavitték Európába. Dodó ma a kihalt állatok jelképe.

Sajnos azonban nem dodó az egyetlen eltűnt állat, több száz állatfajtól búcsúzhattunk, amióta világ a világ.

Vegyük mindjárt például a dinoszauruszokat. Persze, amikor ők éltek, az ember még nem jelent meg a Földön.

De az ember sok állat- és növényfaj kipusztulásáról tehet. Sok állat vált áldozattá az emberi mohóság, kapzsiság, közvetlenül a vadászatuk által. Gondoljunk

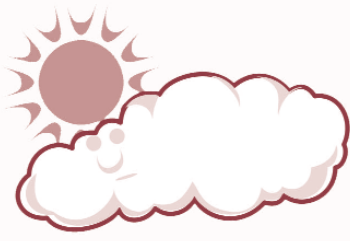

a prémes állatokra, amelyek a bundájuk miatt kerültek veszélybe, vagy azokra az állatokra, amelyeket azért fogtak be, mert népszerű házikedvencekké váltak. Valamint azokra, amelyeknek az élőhelyét szüntette meg vagy tette tönkre az ember, mint például a **tengerkéék arapapagájét.**

Napjainkban sok olyan veszélyeztetett állat és növény él, amelyeknek a fennmaradását csak erős küzdelmek árán tudjuk biztosítani, ilyen az óriáspanda vagy hazánkban a kersecsensólyom.

Természetvédők dolgoznak azon, hogy a veszélyben lévő állatokat megvédjék, élőhelyüket helyreállítsák, hogy újra szaporodni tudjanak. Bizzunk benne, hogy sosem fogjuk őket a kihalt állatok közé sorolni.

V. Zsuzsa

Barangolás Magyarországon

Kedves Gyerekek!

Az e havi rejtvényekből kiderül majd, hogy mennyire ismeritek Magyarországot. Küldjétek el nekünk a feltett kérdésekre a válaszokat!

**Megfejtéseiteket az alábbi címre várjuk:
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Hangyaboly program
1033 Budapest, Miklós utca 32.**

1. *Mi Magyarország fővárosa?*

2. *Hány régióra osztják az országot?*

3. *Melyik Magyarország legmagasabb pontja?*

4. *Mely országok szomszédosak Magyarországgal? Nevezd meg legalább 3 országot!*

5. *Hol van kiállítva a magyar korona?*

6. *Hogy hívják hazánk legnagyobb tavát?*

7. *Ki volt Magyarország első királya?*

Összeállította:

Zsuzsa

-7-

Információk

LAJOS U.:

Filmklub: november 14., 28. (keddenként) 16.00-tól

Buborék játszóház: keddenként 9.30-tól 11.00-ig

Kézműves foglalkozás: szerdánként 16.00-tól 17.30-ig

Csoportos játékok: november 9., 23. (csütörtökönként) 16.30-tól

HUSZTI ÚT:

Origamizó foglalkozás: csütörtökönként 16.00-17.30-ig

Kézimunka szakkör: november 10., 15., 20., 29., 16.00-17.30-ig

Filmklub: november 19. (vasárnap) 15.00-tól

KERÉK U.:

Kézműves foglalkozás: hétfőnként 16.00-17.30-ig

Táncház: péntekenként 16.00-17.00-ig

Diafilmvetítés: november 4., 12., 18., 26. (hétfőn) 16.30-tól

ZEMPLEN U.:

Kézműves foglalkozás: november 4., 11., 18., 25. (szombatonként) 15.00-tól

Református játszókör: november 4., 11., 18., 25. (szombatonként) 11.00-tól

Zenede: november 11. (szombat) 10.30-tól

Szoptatós baba-mama klub: november 21. (kedd) 9.30-tól

GYŰRŰ U.:

Kézműves foglalkozás: november 6., 13., 20. (hétfőnként) 15.00-tól

Filmklub: november 9., 23. (csütörtökönként) 16.00-tól

Unobajnokság: november 17. (péntek) 16.00-tól

SILVÁNUS SÉTÁNY:

Kézműves foglalkozás: péntekenként 16.00-tól

Énekes-mondókás foglalkozás: keddenként, csütörtökönként 10.30-tól

Diafilmvetítés: szerdánként 17.00-tól

Babamasszázs: szerdánként 10.00-tól

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiója

Szerkesztő: Till Csaba ■ A lapot irták: Král Zsuzsa, Mészáros Márta, Tarodiné Karás Agnes, Varga Zsuzsanna, Zsóri Anikó
■ Tördelő: Farkas Péter ■ Felelős kiadó: Győri-Dani Lajos ■ Α ΝΥΟΜΔΑΙ ΜΑΙΝΑΚΑΚΑΤ Α ΦΟΛΠΡΑΝΤ ΓΥΟΡΣΑΝΟΜΔΑ ΒΕΓΕΖΤΕ

Levél cím: 1033 Budapest 111. ker., Miklós u. 32.
Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20
Fax: 368 - 42 - 83
E-mail: tunderkert@mmszbp.hu
Website: <http://www.mmszbp.hu>

Kedves Gyerekek!

Bábsorozatunk utolsó két darabját készíthetitek el.
Magatoktól alkossatok az eddigi bábokhoz óriást, tündért vagy állatszereplőket!

Jó munkát!

Zsuzsa

